

PROGRAM DELA ZA LETO 2026

Pripravila:
Petra Širko Poljanšek, prof.
direktorica

februar 2026

Vsebina

UVOD	3
Poslanstvo knjižnice.....	3
ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE ZA DELOVANJE SPLOŠNIH KNJIŽNIC	4
Pregled pravnih podlag	5
CILJI KNJIŽNICE	6
MREŽA KNJIŽNIC.....	8
PROSTOR IN OPREMA.....	9
Računalniška in druga IKT oprema	9
OSNOVNI PROGRAM	10
Knjižnično gradivo	10
Članstvo in delo z uporabniki	12
Izposoja in delo z uporabniki	12
Knjižnično informacijsko opismenjevanje	13
PRIREDITVENA DEJAVNOST	14
Kulturne prireditve in dejavnosti za spodbujanje bralne kulture med odraslimi bralci.....	14
Prireditve in dejavnosti za spodbujanje branja med otroki in mladimi	15
DOMOZNANSTVO.....	16
PROMOCIJSKE DEJAVNOSTI.....	20
Sodelovanje in promocija	20
Sodelovanje v kraju in širše	20
STROKOVNI KNJIŽNIČNI DELAVCI IN KADROVSKI NAČRT	21
Izobraževanje zaposlenih	21
MUZEJSKA ZBIRKA	22
ZAKLJUČEK	24
FINANČNI NAČRT	25

UVOD

Osrednja knjižnica Mozirje s sedežem v Mozirju na Hribernikovi ulici 1, je javni zavod, po svoji karakteristiki splošna knjižnica, ki opravlja splošno knjižnično dejavnost kot javno službo na območju Zgornje Savinjske doline.

Kot samostojni javni zavod deluje od leta 2003. Knjižnica izvaja svojo dejavnost v sedmih krajevnih knjižnicah, s skupno 16.336 prebivalci (po stanju 1. 7. 2025 Statistični urad RS). Sredstva za izvajanje programa javne službe zagotavljajo knjižnici ustanoviteljica Občina Mozirje in občine pogodbene partnerice Nazarje, Rečica ob Savinji, Ljubno, Luče, Gornji Grad, Solčava.

Del stroškov izvajanja dejavnosti krijejo tudi uporabniki v obliki plačil članarin, zamudnin, opominov ipd. v skladu s cenikom, ki ga sprejme Svet Knjižnice Mozirje.

Ministrstvo za kulturo sofinancira letni nakup knjižničnega gradiva in informacijsko-komunikacijske opreme na osnovi pozivov, na katere se knjižnica vsako leto prijavi.

Knjižnice že dolgo niso več le prostori za izposojanje knjig, ampak prevzemajo številne nove vloge in širijo svoje poslanstvo, saj se prilagajajo potrebam družbe. Povezujejo fizični in digitalni svet ter ostajajo odprti prostori znanja, kulture, ustvarjalnosti in medsebojnega povezovanja.

Tudi Osrednja knjižnica Mozirje želi stopati v korak s sodobnimi tehnološkimi in družbenimi spremembami. Naš cilj je biti potrebna, dostopna in prijazna ustanova vsem prebivalcem lokalnih skupnosti. Temeljna naloga knjižnice pa ostaja spodbujanje, širjenje in negovanje bralne kulture.

Program dela je dokument, ki določa obseg, vsebino in organizacijo dela v Osrednji knjižnici Mozirje. Knjižnica oblikuje program dela skladno z nalogami iz 2. in 16. člena Zakona o knjižničarstvu.

Pri načrtovanju ciljev izhaja iz določb Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe (Ur. l. RS, št. 28/23) iz Strokovnih priporočil in standardov za splošne knjižnice in iz Strateškega načrta Osrednje knjižnice Mozirje za obdobje 2025 -2030.

Poslanstvo knjižnice

Osrednja knjižnica Mozirje je javna ustanova, ki je dostopna vsem prebivalcem, ne glede na starost, izobrazbo, poreklo ali materialno stanje. Njeno poslanstvo je biti odprto, dostopno in vključujoče središče znanja, kulture in skupnosti.

V sodobnih in prijetnih prostorih poleg dela v izposoji s svojim proaktivnim delovanjem razvija bralno in ostale pismenosti, izvaja raznolike dejavnosti vseživljenjskega učenja za vse generacije, nudi brezplačen dostop do virov informacij in omogoča široko odprto socialni prostor za osebno rast. Zaposleni so do uporabnikov odzivni, prijazni, strokovni in prilagodljivi.

Sodelavke in sodelavci delamo v vzpodbudnem delovnem okolju, strokovno rastemo in krepimo kolegalno vzdušje. S svojim delom sodelujemo pri kulturnem razvoju in napredku družbe. Knjižnica kot ustanova s tradicijo sodeluje pri krepitvi kulturne zavesti in identitete ter ohranjanju dediščine okolja.

ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE ZA DELOVANJE SPLOŠNIH KNJIŽNIC

Status Osrednje knjižnice Mozirje kot javnega zavoda na področju kulture opredeljujejo Zakon o zavodih (Ur. l. RS, št. 12/91 z dopolnitvami in spremembami), Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo ZUJIK (Ur. l. RS, št. 77/07 z dopolnitvami in spremembami) ter Zakon o knjižničarstvu ZKNJ-1 (Ur. l. RS, št. 92/15). Na podlagi omenjenih zakonov urejata delovanje knjižnice še Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (Ur. l. RS, št. 29/03, 162/22) in Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe (Ur. l. RS, št. 28/23).

Dejavnost Osrednje knjižnice Mozirje je v letu 2021 opredelil Občinski svet Občine Mozirje s sprejetjem Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Osrednja knjižnica Mozirje (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 34/21), podrobneje pa poslovanje knjižnice opredeljuje Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Osrednji knjižnici Mozirje.

Knjižnica ima z občinami, za katere izvaja javno službo na področju knjižnične dejavnosti, podpisane pogodbe o zagotavljanju javne službe na področju knjižničarstva, in sicer za občine: Nazarje, Rečica ob Savinji, Ljubno, Luče, Gornji Grad, Solčava.

Dejavnost in naloge Osrednje knjižnice Mozirje opredeljuje Zakon o knjižničarstvu. V 2. členu zakon opredeli naloge, ki jih zajema knjižnična dejavnost kot javna služba, in sicer:

- zbiranje, obdelovanje, hranjenje in posredovanje knjižničnega gradiva;
- zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva in elektronskih publikacij;
- izdelovanje knjižničnih katalogov, podatkovnih zbirk in drugih informacijskih virov;
- posredovanje bibliografskih in drugih informacijskih proizvodov in storitev;
- sodelovanje v medknjižnični izposoji in posredovanju informacij,
- pridobivanje in izobraževanje uporabnikov;
- informacijsko opismenjevanje;
- varovanje knjižničnega gradiva, ki je kulturni spomenik;
- drugo bibliotekarsko, dokumentacijsko in informacijsko delo.

V 16. členu Zakona o knjižničarstvu so opredeljene naloge splošnih knjižnic, ki izvajajo knjižnično dejavnost za prebivalce v svojem okolju, vključno s storitvami za skupine prebivalcev s posebnimi potrebami:

- sodelujejo v vseživljenjskem izobraževanju;
- zbirajo, obdelujejo, varujejo in posredujejo domoznansko gradivo;
- zagotavljajo dostopnost in uporabo gradiv javnih oblasti, ki so splošno dostopna na elektronskih medijih;
- organizirajo posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle, ki so namenjene spodbujanju bralne kulture;
- organizirajo posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle s posebnimi potrebami;
- organizirajo kulturne prireditve, ki so povezane z njihovo dejavnostjo.

16. člen Zakona o knjižničarstvu določa tudi, da so splošne knjižnice vključene v nacionalni vzajemni bibliografski sistem in sodelujejo v vseživljenjskem izobraževanju.

Pregled pravnih podlag

Status in delovanje Osrednje knjižnice Mozirje urejajo naslednji zakoni in podzakonski predpisi:

- Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Osrednja knjižnica Mozirje (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 34/21);
- Zakon o knjižničarstvu (Uradni list RS, št. 87/01, 96/02, 92/15);
- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 z dopolnitvami in spremembami);
- Zakon o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91 z dopolnitvami in spremembami);
- Zakon o lokalni samoupravi (Uradni list RS št. 72/93 z dopolnitvami in spremembami);
- Zakon o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 63/07 UPB3, z dopolnitvami in spremembami);
- Zakon o varnosti in zdravju pri delu (Uradni list RS, št. 43/11);
- Zakon o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 94/07);
- Zakon o skupnih temeljih sistema plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 95/24);
- Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 45/94, z dopolnitvami in spremembami);
- Kolektivna pogodba za javni sektor KPJS (Ur. list RS, št. 57/08)
- Uredba o plačah direktorjev v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 68/17, 4/18 in 30/18);
- Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (Uradni list RS, št. 29/03, 162/22);
- Uredba o napredovanju javnih uslužbencev v plačne razrede (Ur. list RS, št. 51/2008)
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe (Uradni list RS, št. 28/23);
- Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic (Uradni list RS, št. 19/03);
- Pravilnik o razvidu knjižnic (Uradni list RS, št. 105/03);
- Pravilnik o imenovanju v strokovne nazive v knjižnični dejavnosti (Ur. list RS, št. 9/2009)
- Pravilnik o izdaji dovoljenja za vzajemno katalogizacijo (Uradni list RS, št. 107/08);
- Zakon o obveznem izvodu publikacij (Uradni list RS, št. 69/06 in 86/09);
- Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice 2018-2028;
- Strategija razvoja splošnih knjižnic 2022-2027;
- Resolucija o nacionalnem programu za kulturo za obdobje 2022-2029;
- Etični kodeks slovenskih knjižničarjev, 1995
- Strateški načrt Osrednje knjižnice Mozirje 2020-2025.

Knjižnica ureja svoje delovanje tudi z notranjimi akti, za potrebe poročanja in načrtovanja ustanoviteljici in občinam pogodbenim partnericam pa pripravi vsako leto naslednje dokumente: Letno poročilo, Računovodsko poročilo, Program dela in Finančni načrt.

CILJI KNJIŽNICE

Dolgoročni cilji knjižnice so določeni na podlagi že navedenih zakonskih in drugih pravnih podlag, ki pojasnjujejo in določajo delovno področje knjižnice, in v Strateškem načrtu Osrednje knjižnice Mozirje 2025-2030.

V skladu s poslanstvom Osrednje knjižnice Mozirje dosledno skrbeti za kakovostno, uravnoteženo in ažurno nabavo knjižničnega gradiva:

- permanentno spremljanje ponudbe na domačem in tujih knjižnih trgih;
- spremljanje potreb uporabnikov in visoka stopnja odzivnosti nanje.

Takojšnja obdelava pridobljenega gradiva:

- posodabljanje tehnologije obdelave in izposoje gradiva v skladu z razvojem programske opreme COBISS3.

Zaščita pisne kulturne dediščine, ki jo hrani Osrednja knjižnica Mozirje:

- hranjenje domoznanskega gradiva;
- prenos ogroženega gradiva na elektronske nosilce zapisa.

Povečanje dostopnosti in uporabe knjižnične zbirke Osrednje knjižnice Mozirje in drugih informacijskih virov, do katerih knjižnica zagotavlja dostop:

- sodelovanje v digitalni knjižnici;
- vključevanje v regijski projekt Kamra in biografski leksikon Obrazi slovenskih pokrajin oz. celjskozasavski.si;
- uvajanje novih e-storitev in povečanje števila uporabnikov;
- vzdrževanje aktivnega števila članstva vseh kategorij uporabnikov;
- javno predstavljanje knjižnične ponudbe Osrednje knjižnice Mozirje.

Zagotoviti dostopnost in uporabo knjižničnega prostora in gradiva prebivalcem s posebnimi potrebami:

- omogočati nemoten dostop do javnih knjižničnih prostorov vsem kategorijam prebivalstva;
- temeljno knjižnično zbirko graditi tako, da bodo lahko skupine prebivalcev s posebnimi potrebami (slepi in slabovidni, gluhi in naglušni ...) uporabljali oz. koristili čim več knjižničnega gradiva in ostalih informacijskih virov;
- prebivalcem, ki zaradi bolezni ali drugih tegob knjižničnih storitev ne morejo koristiti v knjižničnih prostorih, to omogočiti s posebnimi oblikami dela (dostava gradiva na dom v primeru invalidnosti, starosti, bolezni).

Podpora pridobivanju dodatnih znanj, stalnemu strokovnemu izpopolnjevanju in usposabljanju strokovnih delavcev:

- zagotavljati stalno usposabljanje na delovnem mestu;
- omogočati zaposlenim stalno strokovno izpopolnjevanje na različnih izobraževalnih oblikah in strokovnih srečanjih;

- zagotavljati izobraževanje in usposabljanje zaposlenih za nove tehnologije in nove načine dela.

Zagotavljanje vseh potrebnih kadrovskih, finančnih, prostorskih in drugih pogojev za izvajanje poslanstva knjižnice:

- zagotoviti zadostno število knjižničnih delavcev, zagotoviti zadostna finančna sredstva za delo (javne finance, razpisi) ter povečati lastne prihodke.

Ostati pomembno osrednje informacijsko središče:

- organizirati javni knjižnični prostor tako, da bo lahko dostopen, prijazen in tako vabljen za vse kategorije prebivalstva;
- ponujati osnovne in dodatne knjižnične storitve (npr. kulturne prireditve, predavanja, srečanja, izobraževanja ...) za vse kategorije prebivalstva;
- članom in drugim uporabnikom omogočiti v knjižnici kakovostno preživljanje prostega časa.

Prednostni cilji za leto 2026 so usmerjeni na različna vsebinska področja in se bodo odražali tako v obliki redne dejavnosti kot pri izvedbi novih projektov. Prav tako so skladni s strateškim načrtom Osrednje knjižnice Mozirje za obdobje 2025-2030..

Načrtujemo izpeljavo zlasti naslednjih ciljev:

- **skrbeti za raznovrsten in kakovosten izbor vseh vrst knjižničnega gradiva za uporabnike osrednje knjižnice in krajevnih knjižnic.** Z nakupom in ostalimi načini nabave bomo skušali zagotavljati optimalen izbor knjižničnega gradiva glede na potrebe uporabnikov ter poskrbeti, da bo knjižnična zbirka optimalno dostopna, aktualna in aktivna.
- **nadgradnja obstoječih in razvoj novih storitev ter opreme.** Nenehen razvoj tehnologij in soočanje z vedno novimi trendi terja od nas premislek o storitvah, ki jih knjižnica lahko ponudi svojim članom, katere lahko izboljša in katere nadgradi. Ponuditi želimo tudi ustrezno opremo za razvijanje bralne pismenosti in vseživljenjskega učenja. V osrednji enoti bomo vzpostavili nov sistem notranjega označevanja gradiva in s tem povečanje njegove dostopnosti.
- **razvijati nove storitve v spletnem okolju.** Ponuditi želimo kakovosten izbor gradiva v elektronski obliki (elektronske knjige, zvočne knjige in podatkovne zbirke), širiti dostopnost preko dostopa na daljavo in promocijo digitalne knjižnice ter podatkovnih zbirk ter nadgrajevati storitve v spletnem okolju.
- **razvijati domoznansko dejavnost.** Knjižnica si bo prizadevala povečati prepoznavnost domoznanskih vsebin v lokalnem okolju tako z digitalizacijo in promocijo gradiva kot tudi z vključitvijo muzejske dejavnosti v turistično ponudbo kraja.
- **zagotavljati ustrezno število zaposlenih in kompetentne zaposlene.** Dobro usposobljen kader je ključen za vpeljavo novih storitev v knjižnici ter doseganje večjega zadovoljstva uporabnikov s storitvami knjižnice. V okviru naloge bomo evidentirali kakovostne izobraževalne vsebine in programe ter skušali vanje vključiti čim več zaposlenih.

MREŽA KNJIŽNIC

V mreži Osrednje knjižnice Mozirje deluje sedem krajevnih knjižnic, ki se nahajajo v vseh občinskih središčih Zgornje Savinjske doline, ter Muzejska zbirka Mozirje in Mozirjani in Zbirka Aleksandra Videčnika.

- Knjižnica Mozirje, Hribnikova ulica 1, Mozirje, tel.: 837-01-80, 837-01-82;
- Knjižnica Gornji Grad, Tlaka 28, Gornji Grad, tel.: 5843-170;
- Knjižnica Ljubno, Foršt 6, Ljubno, tel.: 839-15-79;
- Knjižnica Luče, Luče 19, Luče, tel.: 839-35-52;
- Knjižnica Nazarje, Savinjska cesta 4, Nazarje, tel.: 839-01-44;
- Knjižnica Rečica, Rečica ob Savinji 61, Rečica ob Savinji; tel.: 839-01-38;
- Knjižnica Solčava, Solčava 10, Solčava, tel.: 620-26-56
- Muzejska zbirka Mozirje in Mozirjani, Savinjska cesta 4, Mozirje, tel.: 839-46-99
- Izposojevališče (premična zbirka) v turistično-rekreativnem centru Golte

Mreža knjižnic je dobro razvita, saj zadovoljujemo potrebe po knjižnični dejavnosti v vseh občinskih središčih naše doline. Vsak član knjižnice lahko prejme katerokoli knjižnično gradivo, ki se nahaja v zbirki vseh sedmih knjižnic, z medoddelčno izposajo v svoji krajevni knjižnici.

Osrednja knjižnica Mozirje izvaja skupne naloge in dejavnost za vse zgornjesavinjske občine: skrbi za usklajevanje nabavne politike gradiva na območju; spremlja in usmerja strokovno delo na podlagi dogovorjene knjižničarske politike; organizira delo v krajevnih knjižnicah; skrbi za strokovno izpopolnjevanje knjižničarskih delavcev; zbira podatke o delovanju knjižnic na svojem območju; je nosilka knjižničnega informacijskega sistema; ima lastno bazo podatkov ter organizira medknjižnično izposajo.

Pri načrtovanju in izvajanju nalog upoštevamo Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednje knjižnice, ki zagotavlja knjižnično dejavnost za več občin in stroškov krajevne knjižnice, ter z župani podpisan Dogovor o sofinanciranju knjižnične dejavnosti za obdobje 2026-2028.

PROSTOR IN OPREMA

Osrednja knjižnica Mozirje poleg osrednje enote deluje še v šestih krajevnih knjižnicah: Knjižnica Nazarje, Knjižnica Rečica ob Savinji, Knjižnica Ljubno in Knjižnica Gornji Grad, Knjižnica Luče in Knjižnica Solčava. Te enote so tesno vpete v lokalno skupnost in zagotavljajo dostop do knjižničnih storitev za prebivalce.

Prostori naših knjižnic so urejeni in opremljeni, je pa treba skrbeti za ustrezno in redno vzdrževanje. Tudi v letu 2026 bomo skrbeli, da bo vse gradivo sistematično urejeno in na čim bolj enostaven način na voljo uporabnikom.

Verjamemo, da lahko s skrbnim prilagajanjem storitev in dejavnosti pripomoremo k zadovoljstvu uporabnikov ter krepitvi kulturnega in izobraževalnega življenja v naši skupnosti.

Računalniška in druga IKT oprema

V letu 2026 bomo nakupili nov prenosni projektor za dogodke, ki ga bomo lahko uporabljali v vseh enotah naše knjižnice.

Za potrebe muzejske zbirke Mozirje in Mozirjani bomo s sredstvi LAS kupili projektor Epson in projekcijsko platno; prenosni računalnik in 5 zvočnih vodnikov, s katerimi se bo lahko obiskovalec tudi sam sprehodil po zbirki.

Od IKT opreme bo v enotah na voljo 17 računalniških delovnih mest za uporabnike, od tega 9 v osrednji enoti in 8 v krajevnih enotah; 7 multifunkcijskih naprav za reproduciranje gradiva in fotokopirni stroj; dva knjigomata za samoizposajo gradiva, 2 podpisni tablici Evolis ter devet paketnikov za 24-urni prevzem gradiva vse dni v tednu.

Za zaposlene pa imamo v naših enotah in muzejski zbirki 15 osebnih in en tablični računalnik, 4 prenosne računalnike, tiskalnice, skenerje, spletne kamere, slušalke ...ter ostalo manjšo IT opremo.

IKT opremo bomo obnavljali glede na potrebe in kolikor bo mogoče na razpisu Ministrstva za kulturo za sofinanciranje.

OSNOVNI PROGRAM

Z načrtovanimi sredstvi občin, deležem Ministrstva za kulturo RS (za knjižnično gradivo) in delom lastnih prihodkov načrtujemo nakup knjižničnega gradiva, ostali redni program in promocijsko dejavnost ter načrtovane projekte knjižnice.

Knjižnično gradivo

Predvidevamo, da bo višina finančnih sredstev za nakup knjižničnega gradiva v letu 2026 primerljiva z letom 2025. Iz občinskih sredstev bomo nakupili knjižnično gradivo za 38.420 €, lastnih sredstev pa bomo porabili okoli 4.500 €.

Pri prijavi na poziv Ministrstva za kulturo smo morali v vlogi načrtovati 1 €/prebivalca, ministrstvo pa nam potem dodeli še del sredstev za namen uveljavljanja usklajenega razvoja knjižnične dejavnosti za 7 organizacijskih enot. Do sedaj odločbe s končnim zneskom ministrstva še nismo prejeli, zato trenutno načrtujemo nakup gradiva glede na oddano vlogo.

Nakup

- v okviru rednega nakupa 1.942 tiskanih enot oziroma 2.134 enot knjižnega in neknjižnega gradiva
- po ponudbi spletnega portala Audibook 100 licenc/naslovov z nakupom paketa
- preko aplikacije Ela 500 novih naslovov e-knjig
- v sodelovanju z Osrednjo knjižnico Celje bomo sofinancirali :
 - E-bonitete** (najsodobnejša aplikacija za popoln pregled več kot 200.000 poslovnih subjektov: splošni, računovodski in finančni podatki o posameznih podjetjih na enem mestu) in
 - Press Reader** (podatkovna zbirka, ki prinaša tekoče izdaje več kot 6.000 nacionalnih, regionalnih in lokalnih časnikov in revij z vsega sveta).

Sredstva nakupa bomo torej porabili za konvencionalno in nekonvencionalno gradivo (zvočne in e-knjige). Zvočne knjige bodo dostopne na portalu Audibook, e-knjige pa na portalu Cobiss Ela. Izposoja ene enote gradiva znaša od 1 do 3 evrov (z DDV). Izposoja gradiva plača knjižnica, za člane je brezplačna.

Pri nabavni politiki knjižničnega gradiva moramo upoštevati tudi strokovne smernice bibliotekarske stroke glede na zvrst in namen gradiva. To pomeni, da se moramo pri nakupu čim bolj približati razmerju 50% leposlovne literature in 50% strokovne literature, v okviru tega razmerja pa vsaj 30% literature za mladino do 15. leta in 70% literature za odrasle.

Dobro delujoča medknjižnična izposoja dopolnjuje ponudbo posamezne knjižnice in širi izobraževalne možnosti njenih članov. Prispeva tudi k smotrni porabi knjižničnih sredstev za nabavo gradiva. V letu 2026 bo ostala brezplačna za strokovno gradivo med splošnimi knjižnicami na celjskem območju.

Preglednica 1: Planiran nakup in lokacija knjižnega gradiva

Knjižnica	Število enot 2025	Nakup 2026	Stanje 31.12.2026
Mozirje	61.177	1.367	62.544
Gornji Grad	7.989	116	8.105
Ljubno	10.192	123	10.315
Luče	4.799	77	4.876
Nazarje	6.255	118	6.373
Rečica	6.411	100	6.511
Solčava	4.733	41	4.774
SKUPAJ	101.556	1.942	103.498

Cilji letnega nakupa gradiva

Osnovni cilji letne nabave knjižničnega gradiva so naslednji:

- po kriterijih nabavne politike knjižnice pridobiti kar največ novih naslovov, s čimer bo zagotovljena raznolikost znanja,
- dosegati kakovost knjižnične zbirke z nadomeščanjem izrabljenega gradiva z novimi izdajami ter z zamenjavo zastarelih vsebin z novimi vsebinami,
- zagotoviti ustrezno število izvodov gradiva glede na potrebe in pričakovanja uporabnikov za čim bolj uravnotežen obrat zbirke,
- skrbno nabavljati gradivo, pomembno za naše okolje, za domoznanski oddelek.

Gradivo bomo pridobivali pri predstavnikih založb, v knjigarnah, v antikvariatih in pri samozaložnikih, skratka pri vseh, ki bodo ponujali kakovostno in po sprejemljivih cenah dostopno gradivo. Vsekakor bo nabava potekala strokovno in zelo gospodarno. Kot vsako leto do zdaj se bomo trudili za čim višje možne popuste, z veseljem pa bomo sprejemali tudi darove, s katerimi bomo nadomestili dotrajano gradivo v zbirki.

Posebno pozornost bomo morali še naprej namenjati nabavi izvirnega slovenskega leposlovja in humanistike ter nabavi vsebinsko kakovostnega neknjižnega gradiva (video in zvočni zapisi, elektronski mediji, baze podatkov). Vsekakor pa bomo tudi v letu 2026 poskrbeli za pretehtan izbor knjižničnih gradiv in ažurnost pri nabavi in obdelavi knjižničnih gradiv, kar naši uporabniki še posebej cenijo. Nezahtevno leposlovno gradivo, ki je bolj iskano, zagotovimo v skladu z željami in potrebami uporabnikov knjižnice z medoddelčno izposajo v posamezni enoti, prav tako pa tudi strokovno gradivo, ki je praviloma dražje in ga lahko kupimo le v enem, redkeje v dveh izvodih. Kot vsa leta doslej bomo zaradi daljše življenjske dobe knjižno gradivo ustrezno zaščitili oz. ga ovili v folijo.

Upravljanje in razvoj zbirke

V letu 2026 se bomo posvečali tudi izločanju neuporabnega, zastarelega, obrabljenega in izgubljenega gradiva v vseh enotah knjižnice, da bomo vzdrževali aktualnost knjižnične zbirke. Z odpisom oziroma zamenjavo starih izdaj z novejšimi – predvsem pri strokovni in referenčni literaturi - knjižnica ohranja relevantnost svojih virov.

Tudi v letu 2026 načrtujemo:

- prerazporejanje gradiva, urejanje in odpis serijskih publikacij, izločanje in odpis zastarelih nosilcev na vseh lokacijah;
- redne odpise in prerazporeditve gradiva v prostem pristopu;
- pregled in izbor darov, ki jih vključimo v zbirko ter razporejanje darov, ki jih v zbirko ne vključimo.

Članstvo in delo z uporabniki

Osnovne storitve knjižnice so dostopne vsakomur v obsegu, ki ga določa Uredba o osnovnih storitvah knjižnic. Te storitve se nanašajo na izposojlo gradiva, posredovanje informacij in bibliopedagoško delo oziroma usposabljanje uporabnikov za uporabo knjižnice.

V letu 2026 načrtujemo vpis med 200 in 250 novih članov in ohranitev aktivnih članov glede na leto prej.

Nove člane bomo skušali pritegniti s premišljeno dopolnitvijo naše knjižnične zbirke, projekti, usmerjenimi na različne populacije, tudi novimi, in s pestrimi kulturnimi dogodki.

Število aktivnih članov iz preteklega leta je 4.331 in predstavlja 26,52% vsega prebivalstva Zgornje Savinjske doline. Aktivni člani so vsi člani, ki so si v zadnjem letu vsaj enkrat izposodili ali vrnili gradivo. Uporabnikov knjižnice, ki uporabljajo prostore, gradivo in opremo knjižnice, pa je bistveno več, ocenjujemo, da med 35 % in 40 %.

Izposoja in delo z uporabniki

Za delo v izposoji, ki je vezano izključno na delo z uporabniki, so potrebni strokovno usposobljeni delavci. V izposoji bomo v prvi vrsti poskrbeli za:

- kakovostno in odgovorno izvajanje storitev v izposoji in za stvari, ki so z njo povezane,
- kakovostno vzdrževanje knjižničnih gradiv,
- obveščanje uporabnikov o novostih,
- pripravo zloženkov z navodili in obvestili,
- svetovanje in pomoč uporabnikom pri izboru gradiv,
- promocijo in izpostavljanje gradiva, vezanega na določeno temo, prihajajoče praznike, obletnice rojstev ali smrti avtorjev ipd.
- nadaljevali bomo s promocijo slovenskih avtorjev,

- promocijo rabe internetnih možnosti pri podaljševanju izposojevalnih rokov in rezervacije gradiv,
- promocijo nominiranih ali nagrajenih knjig (npr. za nagrado kresnik, večernica)
- dostop do različnih baz podatkov in pomoč pri njihovi uporabi.

Knjižnično informacijsko opismenjevanje

Knjižnica predstavlja z rednim delom in prireditvami pomemben element pri vseživljenjskem izobraževanju občanov.

Osnove računalniškega opismenjevanja bomo vključevali v redne dejavnosti, ki jih pripravljamo za osnovnošolsko mladino.

Knjižnica je aktivno vključena v nacionalni vzajemni bibliografski sistem in s tem oblikuje tudi svoj lokalni katalog knjižničnega gradiva, ki je dostopen preko svetovnega spleta.

Uporabnikom omogočamo preko servisa »Moja knjižnica« naročilo prostega gradiva, rezervacijo trenutno izposojenega gradiva, podaljšanje roka izposoje, pregled morebitnih nepravilnih dolgov, možnost elektronskega obveščanja. Člani lahko izberejo vrsto različnih obvestil, ki jih želijo prejemati: o prispelem rezerviranem gradivu, o poteku članstva, o nepravilnih terjatvah, splošna obvestila knjižnice.

Za uporabo servisa »Moja knjižnica« sta potrebna številka članske izkaznice in geslo za COBISS, ki ga člani dobijo v knjižnici in ju večina uporabnikov s pridom uporablja.

Še naprej si bomo prizadevali brez prekinitve odgovarjati na vso člansko elektronsko pošto, ki jo bomo prejeli v delovnem tednu na javni (spodnji) knjižnični naslov. V izposoji se bomo trudili isti ali naslednji delovni dan poskrbeti za odgovore.

info@knjiznica-mozirje.si

V redno bibliopedagoško dejavnost ob obisku osnovnošolcev v knjižnici vključujemo tudi samostojno iskanje gradiva po elektronskem katalogu in druge uporabe e-knjižnice.

Poleg omenjenega utečenega programa bomo tudi letos nudili izobraževanje za uporabo storitev mCOBISS in pomoč pri izposoji elektronskih knjig in izposoji e-knjig preko portala Cobiss Ela ter zvočnih knjig preko Audibooka.

Člane bomo še naprej spodbujali in jih tudi izobraževali k uporabi paketnikov.

PRIREDITVENA DEJAVNOST

Knjižnica za vedno več ljudi predstavlja t. i. tretji prostor - kraj, kjer poleg doma in službe preživijo pomemben del svojega časa. Postaja dnevna soba lokalne skupnosti, zato mora biti odprta, varna, urejena in prijazna do vseh generacij. Kot taka je prostor druženja in srečevanja enako mislečih na prireditvah ter drugih dogodkih.

V Osrednji knjižnici Mozirje izvajamo dogodke v lastni organizaciji in v sodelovanju z zunanjimi institucijami, zavodi ali posamezniki.

Kulturne prireditve in dejavnosti za spodbujanje bralne kulture med odraslimi bralci

Za aktivno generacijo in ljudi v tretjem življenjskem obdobju bomo v letu 2026 organizirali pestro paleto različnih kulturnih dogodkov – od predstavitev knjig, potopisnih in tematskih predavanj, razstav, pogovorov z ustvarjalci in predstavitev gradiv s področja domoznastva.

Spodbujanje branja in bralne kulture za različne interesne skupine je ena od glavnih nalog splošnih knjižnic. V Osrednji knjižnici Mozirje v okviru uresničevanja tega poslanstva za odrasle bralce prirejamo literarne večere s slovenskimi ustvarjalci, bralne klube za odrasle ter prizadevno skrbimo za promocijo kakovostnega branja z avtorskim projektom Bralna značka za odrasle Zgornjesavinjčani s knjigo v roki.

V okviru teh dejavnosti načrtujemo:

- izvedbo **sedmih predstavitev knjige dr. Petra Weissa Ob Savinji in Dreti** v vseh občinskih središčih Zgornje Savinjske doline;
- izvedbo **pogovornih večerov** o prebranih knjigah za 21. bralno značko Zgornjesavinjčani s knjigo v roki v naših knjižnicah in izvedbo **zaključne prireditve z znanim literarnim gostom** ter s podelitvijo priznanj ter nagrad sodelujočim;
- izdelavo **novega priporočilnega seznama** kakovostnega branja za 22. sezono bralne značke za odrasle;
- pripravo rednih mesečnih literarnih srečanj – **bralnih klubov** v petih krajevnih knjižnicah (Nazarje, Rečica ob Savinji, Gornji Grad, Ljubno, Mozirje);
- izvedbo **zaključne strokovne ekskurzije** za člane vseh bralnih klubov;
- obisk **42. Slovenskega knjižnega sejma** za zainteresirane bralce na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani;
- izvedbo **Filmsko-bralne značke za odrasle**;
- izvedbo **8. sezone Bralne značke Vrba** z uporabniki VDC SAŠA, iz območnih enot Mozirje, Žalec in Velenje;
- **dostavo gradiva na dom** za uporabnike z oviranostmi (invalidnost, starost, bolezen);
- izvedbo **domoznanskega večera za odrasle »Tu smo doma«** v Občini Nazarje (v okviru projekta Stičišče treh generacij);
- skrb za raznovrsten in kakovosten izbor vseh vrst knjižničnega gradiva;
- popularizacijo **alternativnih virov branja** - e-knjige, e-viri in zvočne knjige, preko osebne nagovora bralcev in spleta;

- možnost **medknjižnične izposoje** za strokovno gradivo, ko bodo posebne želje uporabnikov presegle okvire naše knjižnice;
- pripravo **tematskih razstav gradiva**, ki bodo opozarjale na aktualne obletnice, osebnosti in dogodke iz sveta literature;
- redno dopolnjevanje zbirke gradiv za lahko branje (**IZ**)berem **LAHKO**: izL **lahko branje**, izL **disleksija**, izL **večji tisk**, izL **brajica**, izL **znakovni jezik** in izL **zvočne knjige**;
- promocijo naše dejavnosti v tiskanih medijih (Savinjske novice, Novi tednik);
- sodelovanje z zgornjesavinjskimi občinami pri pripravi **prispevkov** o delu naših knjižnic v **njihovih občinskih glasilih**;
- ob 20. novembru, Dnevu slovenskih splošnih knjižnic, se bomo z različnimi dogodki pridružili praznovanju na nacionalni ravni in ponudili **možnost brezplačne včlanitve v knjižnico**;
- sodelovanje v projektih z drugimi ustanovami in **subjekti v lokalni skupnosti ter širše (npr. Trajnostno v knjižnico po nagardo!)**;
- izvedbo **likovnih razstav** (pregledna slikarska razstava Visoko Mozirje ob sedemdesetletnici Gorana Horvata; 32. Ex tempore Mozirski gaj);
- obveščanje javnosti o dogodkih, prireditvah in novostih na spletni strani knjižnice in na družbenem omrežju Facebook.

Prireditve in dejavnosti za spodbujanje branja med otroki in mladimi

Otroški in mladinski program tudi v letu 2026 vsebuje naslednje že utečene vsebine:

- **ure pravljic in ustvarjalne delavnice** bomo izvajali v vseh krajevnih knjižnicah – v Mozirju enkrat tedensko; v knjižnicah Rečica, Gornji Grad in Nazarje dvakrat mesečno; v Lučah, na Ljubnem in v Solčavi enkrat mesečno;
- v igroteni Knjižnice Ljubno bomo enkrat mesečno izvajali **igralne ure za najmlajše**;
- v vseh naših enotah bomo izvajali osmo sezono **Pikine bralne značke** za otroke do 6. razreda osnovne šole in jih povabili na zaključno prireditev;
- pripravljali bomo **Knjižne uganke meseca**, namenjene osnovnošolcem za spodbujanje k samostojnemu iskanju informacij ter uporabi knjižničnega gradiva in izžrebancem podarjali simbolične knjižne nagrade;
- v naših enotah bomo izvajali sledeče **bibliopedagoške dejavnosti**: dogovorjene obiske skupin iz vrtcev (t. i. Vrtec na obisku), dogovorjene obiske šolskih skupin v knjižnici, obiske sedmošolcev v okviru projekta Rastem s knjigo;
- **igroteka knjižnice** – nabavljali bomo kakovostne družabne igre in didaktične igrače v naših enotah in spodbujali otroke k njihovi uporabi ter promovirali izposajo;
- organizirali bomo **predstavo z zunanjim izvajalcem (gledališka, lutkovna ali čarovniška)** za otroke ob začetku nove sezone ur pravljic v dvorani KD Mozirje;
- skupaj z Javno agencijo za knjigo Republike Slovenije bomo izvajali nacionalni projekt **Rastem s knjigo** za spodbujanje bralne kulture pri sedmošolcih. Ambicioznejši osnovnošolci po skupnem obisku knjižnično ponudbo v nadaljevanju šolskega leta izkoristijo v celoti, nekateri pa knjižnico posvojijo vsaj kot javni prostor. Pomembno se nam zdi, da knjižnico ob teh srečanjih predstavljamo in promoviramo kot prostor za vse in ustanovo, ki oblikuje ponudbo, v kateri bo vsak našel kaj zase.

Informacijska pismenost: za **učence tretje triade osnovnih šol** bomo ob obiskih knjižnice organizirali delavnice za iskanje gradiva po sistemu COBISS, jih izobraževali za samostojno uporabo e-virov, ki jih ponujamo, spodbujali jih bomo k uporabi portalov Cobiss Ela in Audibook.

Za **najstnike** načrtujemo izvedbo dejavnosti, ki bi jim na dostopen način približale pomen znanja, ustvarjalnosti in kulturne udeležbe (npr. srečanje z zanje zanimivimi gosti).

Za promocijo domoznanskih vsebin in muzejske dejavnosti bomo letos v okviru projekta Stičišče treh generacij izvedli tudi **štiri vodene ogleda muzejske zbirke** in prikaz predstavitvenega filma o Mozirju ter njegovi zgodovini za **osnovnošolce drugega in tretjega triletja** osnovnih šol Zgornje Savinjske doline (Mozirje, Nazarje, Rečica ob Savinji, Ljubno, Gornji Grad, Luče).

DOMOZNANSTVO

Pomemben del knjižnične zbirke je zbirka domoznanskega gradiva. To je gradivo, ki:

- se po vsebini nanaša na območje krajev Zgornje Savinjske doline;
- je nastalo na našem območju ali
- so ga ustvarili avtorji z našega območja

Gradivo predstavlja kulturno dediščino vseh sedmih občin. V osrednji enoti imamo vsem občinam skupen domoznanski oddelek, v katerem je zbirka domoznanskega gradiva za vse občine.

Težišče domoznanske dejavnosti bo tudi v letu 2026 usmerjeno v zbiranje, ohranjanje in varovanje predvsem naše lokalne knjižnične dediščine ter strokovno bibliografsko obdelavo teh gradiv, pri tem se bomo povezovali tudi z domoznanskim oddelkom območne Osrednje knjižnice Celje in sodelovali pri njihovih načrtovanih projektih s področja digitalizacije gradiv, predvsem v okviru virtualnega regijskega medpomnilnika Kamra. Aktivno bomo sodelovali pri nastajanju oz. dopolnjevanju biografskega leksikona celjskega območja in Zasavja (celjskozasavski.si).

Posvetili se bomo nakupu redkejših in starejših gradiv – razglednic krajev naše doline, ki jih sistematično nabavljamo in digitaliziramo zadnjih nekaj let. Za digitaliziran arhiv s področja domoznanstva štejejo gradiva, ki so v elektronski obliki, objavljena na spletu in vpisana v vzajemni katalog.

Domoznansko zbirko bomo sproti dopolnjevali s publikacijami domačih avtorjev, z gradivom o krajih naše doline in z vsakodnevnimi drobnimi tiski, ki nastajajo na našem območju. Na zbirko domoznanskega gradiva bomo opozarjali z objavami v sredstvih javnega obveščanja.

Poleg vsega omenjenega bomo na področju domoznanstva v letu 2026 izvedli naslednje aktivnosti:

Digitalizacija starih razglednic

Ker so razglednice in naše zbirke zdaj vse digitalizirane, bomo sproti digitalizirali novo

pridobljeno in tisto gradivo, pri katerem kakovost reprodukcije zaradi uporabljene zastarele opreme ne ustreza sodobnim standardom in potrebam.

Kreiranje bibliografskih zapisov

Ker je slikovno gradivo zaradi pomanjkljivih podatkov o izvoru in morebitnih poškodb le redko možno precizno datirati na podlagi natisnjenega leta izdelave oz. okvirno na podlagi drugih preverljivih podatkov (poštni žig, znamka, podatki o založniku oz. tiskarju), kreiranje bibliografskih zapisov pogosto zahteva podrobnejše spletno raziskovanje.

Sodelovanje v projektu Obrazi slovenskih pokrajin

Obsega kreiranje novih biografskih gesel lokalno pomembnih oseb in ažuriranje že obstoječih gesel (dodajanje letnic, objavljenih del, spletnih povezav, novo pridobljenih nagrad ipd.).

Objavljanje domoznanskih vsebin iz Osrednje knjižnice Mozirje v medijih

Kot v preteklih letih, nameravamo tudi v letu 2026 v sodelovanju z Domoznanskim oddelkom Osrednje knjižnice Celje občasno objavljati naše domoznanske vsebine v časniku Novi tednik in po dogovoru v Savinjskih novicah.

Prezentacija in promocija domoznanskega gradiva – predstavitev domoznanskega gradiva v naših zbirkah za posamezne obiskovalce in skupine (po predhodnem dogovoru).

Zbiranje člankov iz časopisja

V Knjižnici Mozirje bomo tudi v prihodnje sledili objavam o naših krajih, osebnostih in dogodkih v časopisju in pomembnejše članke hranili reproducirane v papirni ter digitalizirani obliki. Za promocijo domoznanskega gradiva bomo na Facebook profilu knjižnice objavljali slikovno domoznansko gradivo v ustavljeni rubriki Domoznanski utrinki.

Posredovanje reproduciranega domoznanskega gradiva

Na željo oz. zahtevo uporabnikov knjižnice ter ustanov bomo (po že ustaljeni praksi) poiskali želene informacije, reproducirali in posredovali kopije domoznanskega gradiva knjižnice.

OBRATOVALNI ČAS KNJIŽNICE V LETU 2026 IN ODPRTOST ORGANIZACIJSKIH ENOT

Vse knjižnice, tako osrednja enota v Mozirju kot krajevne enote, bodo odprte v skladu z Uredbo o osnovnih storitvah knjižnic (Ur. l. 29/2003, 166/22), ki določa sledečo odprtost:

- osrednja enota: šest dni v tednu, najmanj 45 ur tedensko,
- krajevna enota v naseljih z več kot 2.500 prebivalci: najmanj 20 ur tedensko,
- krajevna enota v naseljih do 2.500 prebivalcev: najmanj deset ur tedensko.

Prvi petek v mesecu juniju je Dan knjižnice, ki je namenjen strokovni ekskurziji zaposlenih, zato bodo vse enote Osrednje knjižnice Mozirje zaprte.

Na dan pred božičem in na zadnji dan v letu je knjižnica v vseh enotah, ki tisti dan delujejo, odprta do 12. ure.

Osrednja knjižnica Mozirje je v mesecu juliju in avgustu odprta po poletnem delovnem času.

Poletni delovni čas:

Dan/enota	PO	TO	SR	ČE	PE	SO
Mozirje	7-15	8-18	7-15	11-19	8-15	
G. Grad		10-14			13-19	
Ljubno	8-15			12-19		
Luče		15-18		8-15		
Nazarje	10-15		12-15			
Rečica	10-15	10-15	14-19			
Solčava		14-18	8-14			

Osrednja knjižnica Mozirje upravlja tudi z Muzejsko zbirko Mozirje in Mozirjani ter Zbirko Aleksandra Videčnika. Slednja se nahaja na stari lokaciji na Savinjski cesti 2 v Mozirju in je za obiskovalce odprta po dogovoru.

Obratovalni čas Muzejske zbirke Mozirje in Mozirjani pa je sledeč:

- torek in sredo: 9-12
- četrtek: 15-18
- ponedeljek, petek in vikendi: zaprto, za skupine je ogled možen po dogovoru

V spomladanskem in poletnem obdobju je zbirka odprta ob naslednjih prazničnih dneh: 27. april, 1. maj in 2. maj, 15. avgust.

Preglednica 2: Odprtost organizacijskih enot

Knjižnica	Dan odprtosti	Odprto Od - do	Število ur odprtosti	Določila Uredbe	Doseganje
Mozirje	ponedeljek	7-15	8		
	torek	8-18	10		
	sreda	7-15	8		
	četrtek	11-19	8		
	petek	8-18	10		
	sobota	8-13	5		
Skupaj			49	45	108%
Gornji Grad	ponedeljek	10-15	5		
	torek	10-14	4		
	petek	13-19	6		
Skupaj			15	10	150%
Ljubno	ponedeljek	8-15	7		
	sreda	15-17	2		
	četrtek	12-19	7		
	petek	9-13	4		
Skupaj			20	20	100 %
Luče	torek	15-18	3		
	četrtek	8-15	7		
Skupaj			10	10	100 %
Nazarje	ponedeljek	10-15	5		
	sreda	12-15	3		
	četrtek	12-19	7		
Skupaj			15	10	150 %
Rečica	ponedeljek	10-15	5		
	torek	10-15	5		
	sreda	14-19	5		
Skupaj			15	10	150 %
Solčava	torek	14-18	4		
	sreda	8-14	6		
Skupaj			10	10	100%
SKUPAJ VSE			134	115	104%

PROMOCIJSKE DEJAVNOSTI

Sodelovanje in promocija

Utrjevanje podobe in prepoznavnosti knjižnice v javnosti je odvisna tudi od medijev. V prihodnjem letu bomo promovirali knjižnico in njeno dejavnost v lokalnih medijih, s katerimi sodelovanje že dobro poteka.

Kot do sedaj bomo podatke o prireditvah objavljali v časopisju (Savinjske novice, Novi tednik) in mesečnem napovedniku prireditev Občine Mozirje. Nadaljevali bomo tudi z rednim objavljanim prispevkov o naši dejavnosti in knjižnih rubrik v lokalnem časopisu Savinjske novice.

Z objavo prispevkov v glasilih zgornjesavinjskih občin bomo uporabnike krajevnih enot obveščali o letnem dogajanju v knjižnici v njihovih enotah.

Novosti o dogajanju v knjižnici bomo redno objavljali tudi na spletni strani in Facebook profilu knjižnice.

Osrednja knjižnica Mozirje bo dobro vzpostavljeno sodelovanje z osnovnimi šolami, vrtci, lokalnimi društvi ter drugimi kulturnimi zavodi in organizacijami, ki delujejo na področju pismenosti in socialnega vključevanja, ohranila tudi v letu 2026.

Sodelovanje v kraju in širše

Pri izvajanju svojega poslanstva se Osrednja knjižnica Mozirje aktivno vključuje v okolje ter z namenom učinkovitega izvajanja storitev vstopa v partnerstva s knjižnicami in drugimi organizacijami na lokalni, regijski in nacionalni ravni.

Letos v okviru projektov LAS aktivno sodelujemo z vsemi občinami Zgornje Savinjske doline, Glasbeno šolo Nazarje, Zavodom Savinja, Javnim skladom RS za kulturne dejavnosti OI Mozirje in dr. Petrom Weissom.

Ohranjali in nadgrajevali bomo vključevanje muzejske dejavnosti, ki jo opravljamo v muzejskih zbirkah, v turistično podobo kraja in pri tem sodelovali s TIC-em.

Nadaljevali bomo sodelovanje z VDC SAŠA - območnimi enotami Mozirje, Velenje in Žalec. in tudi sicer posvečali pozornost ljudem s posebnimi potrebami. Varovanci centra starejših v Gornjem Gradu in druge invalidne osebe imajo brezplačno članarino in ostale storitve; slabovidnim ponujamo v čitalnici osrednje enote možnost uporabe očal različnih dioptrij; ponujamo izbor knjig za bralce z disleksijo; izvajamo tudi dostavo gradiva na dom, ki je namenjena gibalno oviranim osebam (invalidnost, starost, bolezen).

STROKOVNI KNJIŽNIČNI DELAVCI IN KADROVSKI NAČRT

Kadrovski načrt Osrednje knjižnice Mozirje za leto 2026 je izdelan v skladu z Aktom o sistemizaciji delovnih mest v Osrednji knjižnici Mozirje (sprejetim 23. 12. 2024), 46. in 47. členom Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo in Pravilnikom o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe.

Na dan 1. 1. 2026 je v knjižnici zaposlenih devet redno zaposlenih delavcev. To število bomo v letošnjem letu povečali za 1 strokovnega delavca knjižničarja, da izpopolnimo kadrovsko strukturo in začnemo izpolnjevati pogoje o številu zaposlenih, ki ji moramo po Pravilniku o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe.

Zaposleni v letu 2026:

- direktor
- bibliotekar VII/2
- bibliotekar VII/2
- bibliotekar VII/2
- bibliotekar VII/1
- bibliotekar VII/1 – muzejski sodelavec VI
- bibliotekar VII/1
- višji knjižničar
- knjižničar
- knjižničar

Kadrovska struktura strokovnih knjižničarskih delavcev in drugih knjižničnih delavcev (administrativno-tehnični kader) ne zadostuje potrebam našega zavoda. Po novem Pravilniku o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Ur. list RS, št. 28/23) bi morali zaposlovati 11,47 knjižničnih delavcev, trenutno pa jih zaposlujemo 9.

Po navodilih Ministrstva za kulturo smo v zavodu lani pripravili Načrt o izvedbi izpolnjevanja pogojev glede zaposlovanja, kako do konca leta 2027 doseči izpolnitev pogoje, ki so ga potrdile občina ustanoviteljica in pogodbene partnerice.

Izobraževanje zaposlenih

Tudi v letu 2026 bomo zaposleni v knjižnici sledili strokovnim izpopolnjevanjem v obliki tečajev, seminarjev in delavnic. Potrebe uporabnikov po znanju, izobraževanju, informiranju, druženju in kulturi so vedno večje, kakovostno jih lahko zadovolji le izobražen in strokovno napreden ter usposobljen knjižničar.

Kombinirali bomo izobraževanja na daljavo in klasična izobraževanja, saj se zavedamo, da je osebni stik še vedno tisti najbolj pristen.

Načrtujemo udeležbo naslednjih vrst izobraževanj:

- izobraževanja, ki jih organizirajo v Narodni in univerzitetni knjižnici, Mestni knjižnici Ljubljana, na IZUM-u, V Združenju splošnih knjižnic in drugih institucijah;
- strokovna srečanja, kot so posvetovanja v organizaciji stanovskih organizacij, izobraževanja s področja domoznastva v Osrednji knjižnici Celje ipd.;

- udeležbo na izobraževanjih, ki jih organizira Društvo bibliotekarjev Celje;
- udeležbo na rednih izobraževanjih za direktorje splošnih knjižnic;
- udeležbo na knjižnem sejmu;
- redno obveščanje zaposlenih o prihajajočih izobraževanjih in usmerjanje na izobraževanja.

Za vsakodnevno tekoče delo v knjižnici bomo na rednih tedenskih delovnih sestankih izvajali tudi prenos znanja med zaposlenimi.

MUZEJSKA ZBIRKA

Muzejska zbirka Mozirjani se od avgusta 2025 nahaja na novi lokaciji na mozirskem trgu, slovesno odprtje prenovljene zbirke pa je bilo 5. decembra 2025. Zbirka je opremljena s sodobno informacijsko-komunikacijsko opremo, z ekranom za zvočno predvajanje in zaslonom na dotik, letos pa bomo opremo dopolnili še z avdio vodniki, projektorjem in projekcijskim platnom, posneli pa bomo tudi nov kratek predstavitveni film o Mozirju.

Zbirka Aleksandra Videčnika za sedaj ostaja na stari lokaciji na Savinjski cesti 2. Občina Mozirje ima konec leta 2026 namen prenavljati oz. širiti Galerijo Mozirje in Videčnikovo zbirko preseliti v kulturni dom.

Obratovalni čas Muzejske zbirke Mozirje in Mozirjani:

- torek in sredo: 9-12
- četrtek: 15-18
- ponedeljek, petek in vikendi: zaprto, za skupine je ogled možen po dogovoru

Vstopnina za ogled obeh zbirk znaša:

- odrasli: 4,00 €
- šolska mladina (učenci, dijaki, študentje): 3,00€
- skupine: 3,00 €
- voden ogled zbirke: 5,00 €/osebo
- avdio vodnik: 1€/osebo
- predšolski otroci: prost vstop
- osebe s posebnimi potrebami: prost vstop
- voden ogled Trga Mozirje (skupine): 4,00 €

Za delo v zbirki je zaposlen muzejski sodelavec s polnim delovnim časom, ki je tudi strokovni delavec knjižnice, in opravlja knjižničarsko dejavnost v osrednji in krajevnih knjižnicah. V zbirki je zadolžen za vodenje obiskovalcev po zbirkah in po mozirskem trgu. Pomoč v zbirki oziroma nadomeščanje muzejskega sodelavca opravljajo strokovni delavci knjižnice.

Muzejsko zbirko v celoti financira njena ustanoviteljica Občina Mozirje. S posebnim sklepom št. 062-02/04-07 z dne 8. 10. 2004 jo je predala v upravljanje Osrednji knjižnici Mozirje in tako ostaja tudi po prenovi ter selitvi na novo lokacijo.

ZAKLJUČEK

Bralna pismenost in bralna kultura ostajata temeljna stebra človekovega osebnega razvoja, ustvarjalnosti, kritičnega mišljenja ter kakovostnega preživljanja prostega časa. V skladu s strateškim načrtom ju razumemo kot dolgoročno razvojno nalogo, ki presega zgolj uporabo knjižničnega gradiva in vključuje estetsko, etično, spoznavno, terapevtsko ter socialno razsežnost branja. Skrb za njun razvoj je zato ena ključnih nalog splošne knjižnice tudi v letošnjem letu.

Razvoj bralne kulture in pismenosti uresničujemo s premišljeno in raznovrstno ponudbo dejavnosti ter storitev, namenjenih vsem ciljnim skupinam uporabnikov. Poseben poudarek namenjamo zagotavljanju kakovostnih in raznolikih bralnih virov, prilagojenih različnim starostnim, razvojnim in interesnim skupinam, vključno z uporabniki s posebnimi potrebami. Nadalje krepimo podporo uporabnikom pri uporabi knjižničnih storitev, iskanju in izbiri gradiva ter spodbujamo izmenjavo bralnih izkušenj in seznanjanje s sodobnimi kulturnimi tokovi.

Naše poslanstvo ostaja jasno: razvijati in krepiti bralno pismenost in bralno kulturo kot neločljivo povezani vrednoti. Bralno kulturo razumemo kot odnos do branja, ki temelji na notranji motivaciji, zavedanju njegovega pomena ter doživljanju branja kot osebne in družbene vrednote. V skladu s strateškimi usmeritvami bomo tudi v prihodnje ustvarjali pogoje za dvig zavesti o pomenu branja ter aktivno spodbujali razvoj bralnih navad med otroki, mladimi in odraslimi.

Posebno pozornost namenjamo najmlajšim, saj se zavedamo, da se temelji bralnih navad oblikujejo že v zgodnjem otroštvu. Prav zato bomo še naprej razvijali programe, ki podpirajo zgodnjo pismenost, vključevanje družin in sodelovanje z vzgojno-izobraževalnimi ustanovami. Ob tem se zavedamo, da se bralne navade in vloga knjige v sodobni družbi spreminjajo, vendar ostajajo pomemben pokazatelj kulturne in miselne naravnosti skupnosti.

FINANČNI NAČRT

Finančni načrt 2026 za Osrednjo knjižnico Mozirje smo pripravili po predvidenem oziroma načrtovanem obračunskem načelu. Pri pripravi finančnega načrta za leto 2026 smo upoštevali planirana sredstva na podlagi pogodb in aneksov z Občino Mozirje-ustanoviteljico in občinami pogodbenimi partnericami – Luče, Nazarje, Solčava, Rečica ob Savinji, Ljubno, Gornji Grad, njihovih sprejetih proračunov za leto 2026 ter predvidenih državnih sredstev, namenjenih za gradivo. Finančni načrt bo predložen na 9. redni seji sveta zavoda dne 11. 3. 2026. Finančni načrt po obračunskem načelu 2026:

Proračunska postavka	Proračunska postavka	Dejanska finančna sredstva
760	Prihodki za dejavnost	488.783,00
760	Prihodki lastna sredstva	9.000,00
760	Prihodki sofinanciranja projekta Stičišče treh generacij	5.367,24
980	Prihodki za gradivo	70.382,00
980	Prihodki za osnovna sredstva in drobni inventar	1.160,00
920	Prihodki za osnovna sredstva in drobni inventar	1.840,00
	SKUPAJ PRIHODKI	576.532,24
460	Odhodki za dejavnost	495.211,19
460	Odhodki za projekt-strošek zunanjih izvajalcev	2.452,20
460	Odhodki za projekt – strošek dela	1.118,18
980	Odhodki za projekt – strošek opreme	4.368,67
980	Odhodki za gradivo	70.382,00
980	Odhodki za osn.sredstva in drobni inv.	1.160,00
920	Odhodki za osn. sredstva in drobni inv.	1.840,00
	SKUPAJ ODHODKI	576.532,24

Finančni načrt knjižnice sestavlja načrt predvidenih prihodkov in odhodkov po obračunskem načelu. Finančni načrt po denarnem toku ni predložen, saj ne moremo predvideti dejanskih pritokov s strani občin. Predvidevamo, da bo finančni načrt po denarnem toku enak obračunskemu.

Podrobna obrazložitev finančnega načrta zavoda je bila ustanoviteljici in občinam pogodbenicam podana že pri oddaji predloga finančnega načrta za leto 2026. Občine so knjižnici zagotovile sredstva po predlogih finančnih načrtov. Za nakup knjižničnega gradiva predvidevamo, da bodo sredstva primerljiva z letom 2026.

Soglasje k Programu dela in Finančnemu načrtu je dal Svet Osrednje knjižnice Mozirje 11. 3. 2026 na 9. redni seji.